

Dirilişin Delilleri

İşaratül-İ'caz ve onun mukaddimesi olan Muhakematta bildirildiği üzere Kur'an'ın dört ana maksadı vardır: Tevhid, Haşir, Nübüvvet ve Adalet. Bu dört maksadın her birisi bir surede başa gelir, diğer üç maksat surenin konusu ile alakasına göre bu birinci maksadın ardından sıralanırlar.

İşte bu temel kaideye göre konumuz olan Rum suresine baktığımızda Haşir birinci maksat olmuştur. Tevhid ikinci maksat, Adalet üçüncü maksat ve Nübüvvet dördüncü maksat olmuştur.

Üstad Bediüzzaman Said Nursi haşir hakkında 9. Şua'ı yazmak istemiş. Ve bu Rum suresinin 17–25. ayetlerini tefsir etmeyi niyet etmiştir. Fakat bu 9 ayet ile ilgili tefsirde sadece bir mukaddimeyi, 9. Şua'nın mukaddimesini yazmıştır.

Bu kardeşiniz 96'da bu Rum suresini tefsir ederken bir derece bu dokuz ayetin nüktelerine yönelmiştim. Fakat o zaman kuvvetim yetmedi; bu dokuz ayetin haşir hakkındaki delil ve burhanlarını açamamıştım. Ve bu zaafımı, haşir ve diriliş ile ilgili bu surenin diğer ayetleriyle kapatmaya çalışmıştım. Şimdi bu Kurban bayramında bu 9 ayeti beş yönden tefsir etmeye çalışacağız. Haşir ile ilgili bazı burhan ve hüccetlerini deşmeye uğraşacağız.

Bu beş tefsir yönü şunlardır:

- 1) Bu ayetlerin her birisinde bir veya iki numune olarak cem-i ezdat; başka bir tabir ile diyalektik ve imtihan süreci; başka bir tabir ile müşahhas yaratmaya dayalı olan Rahmaniyyet ve hayatiyet boyutu vurgulanıyor.¹
- 2) Bu ayetlerin her birisinin, hatta her cümlesinin manaları birer evrensel kanun olarak ifade ediliyor.
- 3) Bu ayetlerin bilimsel nükteleri, bugünkü veriler çerçevesinde gayet net olarak okunabiliyor.
- 4) Bu üç boyut yanında ayetlerin ve kelime ile cümlelerinin işarî manalarına işaret etmeye çalışacağız.
- 5) Harf ve ayet numaralarındaki ahenk ve düzene bakacağız. Ayetlerin birbiriyle olan münasebetlerine değineceğiz. Çünkü bu ayetlerin her biri bir makamdır; insan bunlarla ilerleyince sonsuzluğun ve dirilişin kanuniyetini görür ve yaşar. İşte birinci maksadı haşir olan bu sure, asıl vurguyu 11. ve 12. ayette yapıyor.

11. Ayetin Özeti: *“Allah sonsuz ve soyut ilme sahip olduğundan varlıkta ve hayatta modeller yaratır. Sonra onları tekrarlar. Birinci safha tedrici ve tekâmül ile oluyor. 2. safha hızlıca;*

---

¹ Yorumları farklı da olsa bu diyalektik yapı, dindar dinsiz herkes tarafından kabul edilir. Bediüzzaman ise, 29. Söz'de, Remizli Nükte başlığı altında bu süreci şu beş kanun ile ifade ediyor: *“Cem-i ezdat kanunu → kanun-u mübareze → kanun-u tağayyür → kanun-u tekâmül → kanun-u imtiyaz.”* Yani zıtların birliği yasası, çatışma yasası, değişim yasası, dönüşüm ve gelişme yasası ve en sonunda bu zıtların birbirinden ayrışması ve yeni bir âlemin kurulması yasası.

adeta ol diyor; oluveriyor. İşte Allah'ın yaratma kanunu bu şekilde çalışıyor. (16. Sözün 2. Şua'nın terzi misalini hatırlayın.)

Allah bu varlık ve canlıları tekrarlarlarken ilk modeller israf edilmiyor. Allah'ın katı ile ifade edilen gayb âlemine geçiyorlar."

12. Ayet: *"Ve kıyamet koştığı gün, bir model ve imtihan meydanı olan dünyada suç işleyen, bir şeyler üretmeyen, o âleme hazırlık yapmayan mücrimler tamamıyla mahrum kalacaklar."*

13. Ayet: *"Bu gerçekte bir varlıkları olmayan o eş koştuqları putları, onlara asla destek olmayacaktır. Onlar o gün o putları inkâr edeceklerdir. Bir gerçekliklerinin olmadığını göreceklerdir."*

[Evet, dünya imtihan ve gelişme meydanı olduğundan burada her şey iç içe ve bir derece gizlidir.]

14. Ayet: *"Fakat kıyamet koştığı gün her şey ayrışacaktır; her şey net olarak görülecektir."*

15. Ayet: *"İman edip yararlı işler yapanlar, bahçe içinde parlayacaktır."*

16. Ayet: *"Gerçekleri görmeyenler, ayet ve belgelerimizi, ahiret ile karşılaşmayı yalanlayanlar ise; işte onlar azap içinde hazır bulundurulacaklardır."*

Bu altı ayetin her birisinden birer nükte:

a) Eski müfessirler *"Allah yaratmaya başlar sonra onu iade eder"* cümlesini *"Dünyada yaratır; ahirette iade eder"* diye anlamışlardır. Fakat ayetin dizaynı ve ayetin nihayetinde ahireti ayrıca *"Sonra ona döneceksiniz"* cümlesiyle ifade etmesi bu tarz manayı dışlıyor.

b) Dünya hayatının manasını bilmeyenler ve ona göre bir şeyler üretmeyenler yani bu yaratılış sistemine karşı suçlu olanlar, ahirette tamamıyla mahrum olurlar.

c) Onlar dünyadaki göreceli kaos ve şirk sisteminden faydalanacaklarını sanıyorlar. Fakat gerçekte şirk ve kaos olmadığından ellerine hiçbir şey geçmeyecektir.

d) Bu kaos zannı ve şüphesi, imtihan ve gelişme için iç içe geçen göreceli zıtların varlığından kaynaklanıyor.

e) Fakat küllî bir iman ile ve sağlıklı olarak sisteme bir şeyler üretmekle (amel-i salih ile) bu yanlış zan silinir. Bu 15. ayette iki kavrama dikkat çekiliyor. Amel-i salih ve iman... Amel-i salih, insanın hayatını yemyeşil ekolojik çevre kadar bilinçli yapar. İman ise, insanın ruh dünyasını ilim ve aydınlık ile parlatır: *"Ravza: Bahçe.. Hibir: İlim ve mürekkep"*

f) Bu 15. ayette haberde *onlar* zamiri, 16. ayette ise *"işte bunlar"* işaret zamiri kullanılmakla birincilerin soyut manevî varlıklarına, ikincilerin somut maddî vücutlarına işaret içindir.

Bir Ara Hatırlatma:

[Bu dokuz makamın altı ayetinde *"İşte onun belgelerinden biri de.."* mealinde *"we min ayatihi"* geçiyor. Zahiren Allah'ın varlığının ve birliğinin ayetleri diye anlaşılıyor. Fakat

Üstad Bediüzzaman zamiri haşre, bir önceki ayette geçen likaül-ahireti lafzına yönlendiriyor. Ve bu dokuz ayeti haşir için birer basamak olarak görüyor. Çünkü Allah'ın esması ve haşir birbirinin lazımı ve mültezimidir.]

İşte Makamat-ı Haşriyeden:

Birinci Makam:

17. Ayet: “İşte madem Allah’ın sistemi bu şekilde hakkaniyet ve gelişmek içindir; iyi bilin ki, Allah bütün göreceli kusurlardan ve eksikliklerden münezzehtir. Siz de akşamladığınızda ve sabahladığınızda onu tenzih edin..”

Bu 17. ayette 12 adet mucizevî mana nüktesi var:

a) Başta “fe” talil içindir. Der ki; madem dünyadaki göreceli kusurlar, imtihan ve gelişmek içindir ve madem bu kusurların bir kısmı insanların bile bile yanlış tercihlerinden ve ihmalkârlıklarından kaynaklanıyor ve bir kısmı da müşahhas yaradılışın istidadî (yetenek) yapısından; elbette hakiki varlığı soyut ve sonsuz olan Allah ve Allah’ın zamanlarüstü olan sonsuz sistemi bütün kusur ve eksikliklerden münezzehtir.

b) “Sübhanallah” kalıp ifadesi, hem bir vurgu ve emirdir; hem de “Onu tenzih edin” gibi bir fiilin mefulüdür. Bu takdirde “hine” onun zarf mefulü olur.

c) “Allah” sonsuz soyut (mücerred) vücudun ifadesidir. Ve bu mana ile gerçek münezzehiyet boyutunu hatırlatır. Ve onun için sübhanarrahamanı değil de sübhanallahi kullanılıyor.

d) “Hine” (bir an..) Yani siz insanlar varlığı ve zamanı kısa bir andan ibaret bildiğiniz için zahiren bazı çirkinlikleri görüyorsunuz.

e) “Akşamladığınız zaman...” Yani özellikle ölümleri, ihtiyarlıkları ve batışları çirkin görüyorsunuz. Fakat Allah’ın sonsuz sistemini ve maneî soyut değerleri düşünürseniz, bunların gerçek batış ve kayıp olmadığını anlarsınız.

f) Bu ayet numarasıyla ve ilk cümlesinin 17 harfiyle remzen der ki; batış ve ölüm aslında âlem değiştirmekten ve başka bir boyutta gelişmekten ibarettir. (17 rakamı âlem değişikliğinin sembolüdür. 17. Sureye ve 17. Söze bu nazarla bakın.)

g) “Ve sabahladığınızda...” Ayet önce batışı ve akşamı zikretmekle diyor ki: Önce firak ve ayrılış; sonra varlık ve sabahlayış. Yani yeni bir âlemde var olmak ve yeni bir sabahla uyanmak için bir önceki âlemden ayrılış ve kopuş gerekir.

h) Çok ilginçtir ki; “Akşamladığınız zaman” deyimi ile “Sabahladığınız zaman” deyimi, farklı lafızlar olduğu halde sayısal değerleri eşittir: (624)

i) Bu tarih Müslümanların yerinden yurdundan kopup Medine’ye hicret etmelerinin ve Bedir’de büyük bir savaşı başarmalarının tarihidir. Ki risk olarak bu iki sene Müslümanlar için bir batış ve yok oluş gibi idi.

j) Ve eğer ikinci cümleyi birincisine bağlayan “we” harf-i atfi sayılırsa 630 eder ki, Müslümanların her ay yeni bir zafer sabahı ile aydınlandıkları yıllara bakar. Eğer bu ayet tamamıyla hesap edilse; 1521 ediyor ki; İslam dini için tam bir bitiş tarihi olabilir. Fakat bu dönemden sonra yeni bir dönemin sabahı gelecektir. Haşır baharı çiçekler açacaktır.

k) Ayet toplam olarak 27 harftir. Matta İncili 27. bapta asılan Hz. İsa'nın ölümüne ve 27. Mektuptaki manevî inayetlere bakar. Osmanlı hattına göre ise 28 harftir. Gayb âlemine ve dirilişe ince bir remiz olur.

[Evet, hayat ve varlık doğuş ve batıştan, cemal ve celal tecellisinden ibarettir. Kesintisiz ve daimidir. Demek ölüm yokluk değildir.]

l) Akşamlamak ve sabahlamak sonsuz diyalektik bir sürecin genel bir adı olduğu gibi: Bu iki deyimden eşitliği bize der ki; gerçek manada akşam ve sabah yoktur: Sadece sizin bünyenizde ve beyninizde sabah ve akşam oluyor. Onun için ayet “Sabah olunca, akşam olunca” demeyip “Sizler akşamladığınızda ve sabahladığınızda” diyor.

İkinci Makam:

18. Ayet: “Göklerde (metafizik âlemlerde) de, yerde (fizik âlemde) de bütün hamd, kemalat ve nimetler onundur. Gecenin kapkaranlığında ve gündüzün tam ortasında da bütün hamd ve kemalat ve nimetler onundur.”

Bu ayette ise beş büyük nimete vurgu var:

1) “Nimet ve hamd sadece onundur” Yani kemalat ve nimetler eğer sonsuz ve kesintisiz iseler ancak kemalat ve nimet sayılırlar. Sonsuzluk ise Allah'a mahsustur.

2) “El-hamd” kelimesi 83 ediyor. Bu da bir ömür (bin ay) demektir. Demek en büyük kemalat ve nimet uzun yani bereketli bir ömür yaşamaktır.

3) “Göklerde” (gaybî âlemlerde) ifadesi öne alınmakla der ki; asıl nimetler, asıl ömür gayb âleminde.

4) “Ve yerde” deyimini kullanırken harf-i cerrin tekrar edilmemesi işaret eder ki; yeryüzü adeta tümüyle nimettir. Ve bütün her şeyiyle Allah'a hamd ediyor; onun kemalatını dile getiriyor.

5) “Ve geceleyin.” Burada harf-i cerr kullanılmadan gecenin ve karanlığın mutlak olarak hamd ve nimet olarak gösterilmesi, büyük bir hakikate işarettir. Evet, vücut, aydınlık, gündüz ve gençlik anidir, kısadır. Ölüm, karanlık ve sonsuz soyut âlem ise gerçek ve sonsuz varlıktır; kesintisi yoktur. İşte bu ince sır için Kur'an geceyi ve karanlığı mutlak zikretmiş, gündüzlemeyi ise “bir an” ile kayıtlamıştır.

Bu “Gündüzlediğiniz an” ifadesi 1635 ediyor. Miladi olarak Osmanlı'nın gündüzünü gösterir. Ve Hicri olarak da yeni bir âlemin kapısının açılmasını müjdeler. Ve “bir an” kelimesi 68 etmekle insanın gündüzünün ancak bu kadar olduğunu bildirir.

Üçüncü Makam:

19. Ayet: “Allah sonsuz soyut ilmiyle ölüden diriyi çıkartıyor. Ve diriden de ölüyü çıkartıyor. Ve ölümden sonra arzı diriltiyor. İşte siz de bu şekilde diriltilip arzdan çıkartılacaksınız.”

Bu ayette de diriliş ile ilgili beş nükte var:

1) Sonsuz birlik ve bütünlük çerçevesinden bakılırsa her şey diyalektik yapıya sahip olmakla beraber aslında birdir. Her diri, ölü bir yan taşırken, her ölü de dirilmeye elverişli bir yön taşır.

2) Dolayısıyla, Allah kâinat ve varlık fabrikasını çalıştırmak üzere potansiyel zıtların yerini sürekli değiştiriyor: Ölüden diriyi, diriden de ölüyü çıkartıyor.

3) Dirilik, organizasyonun bilgi işlem hacminin fazlalığından ortaya çıkan bir parlamadır. Ölüm de bu hacmin durgun halidir. Üstad Bediüzzaman’ın tabiri ile “Hayat bir birlik (vahdet) cilvesi ve yansımasıdır.”

4) Fakat varlığın yazılımı ve içindeki mukadderat, gittikçe yoğunlaşmaya ve bu birlik yasasından daha fazla pay almaya yöneliktir. Ve böyle bir hedefe aşkla koşmaktadır. Örneğin, daha önce cansız olan yeryüzü milyonlarca çeşit şekillerde canlı oluyor.

Ve insanın kıyametteki dirilişi de bu gelişme kanunu üzere olacaktır. Yani insan bu dünyada tam canlı sayılmaz; çünkü binlerce kayıt altında tutsaktır. Demek insan ölümlerle başka bir âlemde daha çok bilgi işleme sahip olup gerçek canlı olarak dirilecektir. “Gerçek canlı âlem ahiret yurdudur” ayetinin manasını yaşayacaktır.

5) Gerçek canlı manasındaki “**El-Hayy**” kelimesinin sayısal değeri 49’dur. Ve ayetin son fezleke cümlesi hariç; yani diriliş ameliyesinin çeşitlerini anlatan cümlelerinin harflerinin toplamı da 49’dur. Bu sayı ise bize canlılığın formulünün yapısını hatırlatır. 4 maddeyi ve dört biyolojik elementi ve dört elementten oluşan gen dizaynını gösterirken, 9 da canlanma süreçlerini ve doğurganlığı bildirir. Evet, bu işaret bize 36. sure olan Yasin suresinin diriliş delillerini hatırlatır. (Bu yazının sonundaki bölüme bakınız.)

Ve bugün için İslam dünyası ölüdür, kış mevsimini yaşıyor. İnşaaallah 20–25 sene sonra dirilecektir. Buna bir remiz de “İşte siz de böyle dirileceksiniz” cümlesinin sayısal değerinin 2035 etmesidir.

Bir Ara Hatırlatma

Bu 17. 18. ve 19. ayetlerin birincisi varlıkta çirkinlik ve kirliliğin olmadığını yani tesbih etmeyi bildirirken; ikincisi hamd ve nimetleri gösterir. Üçüncüsü ise Allah’ın kudretinin sonsuzluğunu yani *Allahu Ekber*’i bildirir. Bu üç kelimenin namazda asıl olmaları ise namazın da manevî bir diriliş olduğunu göstermek içindir. Üstad Bediüzzaman’ın bu ayetleri namazla ilgili 9. Söz’ün başına koymasının ne kadar manidar olduğu anlaşılıyor.

Dördüncü Makam:

20. Ayet: “Ahiret ve haşrin ayet ve belgelerinden biri de Allah’ın siz canlıları topraktan yaratmasıdır. Çok sonra sonuç olarak siz insanlar tüysüz (beşer) ve yayılmaya elverişli gelişen bir tür oldunuz.”

Bu 20. ayette ancak 20. asırda bilinebilmiş sekiz mucizeli gerçek vardır:

1) Ahiretin ve ebediyetin en güçlü ve görünür delil ve belgesi varlıkta, hayatta ve dinî metinlerin dizaynında sonsuz bir bilinç, sanat ve inayetin var olduğudur. Bunların en bariz ve açığı 19 mucizesidir. Ki, “*We min ayatihi*” (onun belgelerinden biri) ifadesinin 19’un 27 katı (513) olmasıdır.

2) 20. asırda bilinen bir gerçek de başta bitkiler olmak üzere bütün canlıların genler ve bu genlerin bilinçli değişimleri ile gerçekleştikleridir. Yani Allah bu genler yazılımıyla bütün türlere ve onların trilyonlarca bireyine özel ve yararlı form ve şekil veriyor; Kur’anın tabiri ile onları halk ediyor.

3) Yine bu asırda bilinen bir gerçek de bütün canlıların temel elementlerinin topraktan olmasıdır. Ayette sizleri topraktan yaratıyor, diye çoğul olarak ifade edilmesi ve şimdi de bütün canlıların rızık kanunu ile topraktan yaratılması ve bu cümleden ayrı olarak insanın yaratılmasının anlatılması, ilk insan topraktan, biz de ondan yaratıldık vehmini reddediyor.

4) “*Sümme*” (çok sonra) ifadesi de canlılık ağacının milyar sene gelişip en sonunda insan türünü meyve vermesi gerçeğini bildiriyor.

5) Bu tekâmül sürecinin çok uzun bir dönemde gerçekleştiğine işaretten *sümme* kullanılmıştır. Fakat ondan hemen sonra ve adeta süresiz ardışıklığın ifadesi olan müfacaet “*iza*” edatı kullanılmıştır. Çünkü insan türünün tüylerini dökmesi, ten (beşer) olması ani bir değişiklik olmuş ve bu dönemin ardından;

6) İnsan türü klan ve kabile hayatına başlamıştır. “*Entüm*” hitabını anlayacak seviyeye tekâmül etmiştir.

7) “*Beşer*” (çıplak, tüysüz mahlûk) demektir. İnsanoğluna bu ismin verilmesinin etimolojik sebebi de budur. Mübaşeret kelimesi de açık tenin tene dokunması manasında bu kökten türemiştir. İşte bu tüysüz, çıplak canlı mahlûk, bize şu üç gerçeği gösterir:

a) İnsanoğlu çıplaklığını örtecek sanayiye başlayacak, diye o günden düğmeye basılmıştır.

b) Türler içinde sadece insan utanma duygusuna sahip olacak, din ve kanun ile kendini ve ailesini örtecek diye müjdeliyor. Zaten müjde (tebşir) kelimesi bu kökten gelir. Çünkü insan müjdeli haber alınca yüzü ve teni sevinçten parlar.

c) Muhtaç, çıplak, zavallı, yetim bir tür olmasına rağmen o bu dezavantajları avantaja, ilme, yerleşim imkânlarına dönüştürüp yeryüzünün yegâne temsilcisi olmuştur.

8) Neşir kavramı yayılma, diriliş, kültürel hayata geçme hakikatlerinin ifadesidir. Özellikle öldükten sonra diriliş manasında kullanılır. Evet, insanoğlunun yeryüzüne yayılması, medeniyet kurması, yeni dirilişlere geçmesi daima sınırlı fakat keskin sosyal ölümlerden sonra gerçekleşmiştir. Ki; bunların önemli bir numunesi 20. asrın dirilişidir. İşte bu “*Beşerün tenteşirun*” cümlesi 1908 ediyor. Hürriyetin senesi ve 20. asrın başı.

Beşinci Makam:

21. Ayet: “*Haşır ve dirilişin bir delil ve belgesi de Allah’ın sizlere sizin cinsinizden eşler yaratmasıdır. (Eşey üreme.) Ki; onlara doğru huzur ve sükûnet bulasınız. Ayrıca aranızda kuvvetli sevgi (meveddet) ve şefkat (rahmet) yerleştirmiştir. İşte burada düşünen bir toplum için nice belge ve ayetler vardır.*”

Bu 21. ayet diriliş hakkında 12 delil sunmak ile beraber, dirilişin temeli olan var oluşla ilgili 12 esas bilgiyi bize bildiriyor:

1) Ayet 20 ile 25’te altı sefer “*Onun belgelerinden biri de*” ifadesinin tekrar edilmesi ve yüklem (haber) olan bu kelimenin başa gelmesi işaretten der ki, bu delil ve belgelerin her biri müstakildir, özelliklidir; hemen görünebilir ve anlaşılabilir.

2) “*Sizin için yaratmış..*” Yani somut varlıklar ve sınırlı canlılar fanidirler; sonsuz ihtiyaç içindedirler. Fakat Allah onlar için karşı cinsler yaratmış, onları bu şekilde sonsuz sistemine bağlamış, adeta bu eşleri onlar için sonsuz bir ayna ve makes yapmıştır. Onları bu sayede yalnızlık ve fanilikten kurtarmıştır.

3) “*Sizin cinsinizden...*” Evet, zıtlar ve eşler eşeylik ve üreme kanunu sayesinde bir derece ebedileşiyorlar. Erkek kadında kendi maddi canlılığını (animasını) görür; kadın erkekte manevî eril yönünü gözlemler; maddiliğini ve edilgenliğini o mana ile tamamlar. İşte eğer canlıların eşleri kendi cinslerinden olmasaydı; bu sonsuzluk ve aşk kapısı ve kanunu olmayacaktı.

4) “*Eşler*” yani kadınlar için erkek eşler; ve erkekler için kadın eşler. Arapçanın eril dil yapısı buradaki eşitliğe aykırı değildir. “*Nefislerinizden*” ifadesi 251 ediyor. Eşitliğe, birliğe ve 5’li sisteme bir işarettir.

5) “*Ki onların yanında sükûnet bulasınız...*” Bu cümle yaradılışın ilk iki harfi olan artı-eksi kanununun zirvedeki ifadesidir. Burada erkek artı elektrik verir. Kadın eksi elektriğiyle sükûneti sağlar. Eğer iş tersine dönerse, sistem çöker.

Ayrıca bu beş madde bize der ki:

1. Eğer varlıkta bir ayet ve gerçeklik varsa;
2. Eğer yaratma sonsuz bir bilinç ve yazılım içeriyorsa;
3. Eğer aşk ve nefis gibi manevî duygular ve ihtiyaçlar varsa;
4. Eğer eşeylik kanununun bir başka çeşidi olan dünya-ahiret ikiliğine inanıyorsanız;
5. Eğer artı-eksi kanununun sayısız mucizeliklerini görüyorsanız; bilin ki, mutlaka ahiret olacaktır.

6) “*Allah aranızda sevgi ile şefkat kılmıştır.*” İşte bu başlı başına diriliş ve ebediyetin delilidir. Çünkü canlı organizma bencildir. Fakat Cenab-ı Hakk, gen bazında bir mucizevî kılışla bu bencil bireyleri fedakâr ve verici kılmıştır. Bu İlahî müdahale bir derece soyut olduğundan ve özel bir işlem olduğundan yaratma ile değil de “*kılmak*” ile ifade edilmiştir. Tıpkı insan biyolojisi söz konusu olunca “Allah insanı yarattı” diyor. Fakat soyut olan, insanın yeryüzündeki hilafeti için “Allah bir halife kıldı” deniliyor.

7) “*Aranızda...*” yani yokluk yok; hiçbir şey boşluğa ve yokluğa düşmüyor. Sadece artıdan ekskiye, erkekten kadına, dünyadan ahirete, şehadet âleminde gayb âlemine geçişler oluyor.

İşte bu var oluş kanununun akılcılığındandır ki; erkek kadını sever (meveddet;) ona bağlanır; biyolojik ve medeniyet olarak bir derece ebedileşir; kadın da şefkat ve rahmetiyle hayatı bir cennet yapar. Bu iki kavram için konumuz olan 9. Şua'nın mukaddimesini okuyun.

Meveddet kelimesi 55 ediyor. Rahmet kelimesi ise 253 ediyor.

8) Meveddet ve aşk varlığın kopmaz bir şekilde bir bağa tutunup ebedileşme iradesinin hablül-metinidir; kopmaz bir kulpudur. Acaba hangi şeytan, hangi vesvese ve evham bu kulpu koparabilir; insanlara ahiret ve ebedilik yoktur, dedirtebilir.

9) Rahmet, şefkat, aşk, sanat gibi dört manevi direk üzere kurulu olan ebediyet ve ahiret arşını kim kımıldatabilir.

10) Muhakkak bu yüce hakikatlerde düşünen bir toplum için nice ayetler ve belgeler vardır. Bu kanunların ve bu gerçeklerin çok açık ve net olduklarına işaretten uzaklık ve görünürlük zamiri olan “*zalıke*” kelimesi kullanılmıştır. Ve sosyal hayatta yaşayan (kavim olan) yani vahşi olmayan herkes bunları az bir düşünce ile görebilir, diye ayet fezleke yapmıştır.

11) Kavim (sosyal kollektif ruhlar ve kişilikler) bir derece soyut ve maddi dünyadan daha çok gelişmiş olan ahiretin küçük numuneleri olduğu gibi, soyut idrak demek olan fikir gerçeği de ahiretin açık bir merdivenidir. Evet, var oluş kavmi varlık memleketinde yokluğa yer vermeyecektir.

12) Fikir Gerçeği.. Fikir kelimesi etimolojik olarak yeri deşmek ve derinliklerdeki besin ve değerli şeyleri çıkarmak demektir. Kavram olarak da derinlemesine düşünmek, sebep ile sonuçların birbiriyle olan ilişkilerini ve bunların etkinlik ölçüsünü hesap edebilmektir. Mantık ilmindeki ıstılah manası ise şudur:

“Fikir, benzerini ve taklidini yapmak için yaradılış sistemindeki zincirleme sebeplerin sırasını ve tesir derecelerini keşfetmek demektir. Yani insanoğlu önce sistemi çözer, yapısını öğrenir. Sonra sanat kabiliyeti ile yaradılış sisteminin kopyasını yapmak için onu geri monte eder. Yani önce yaradılıştaki birbirini netice veren sebepler zincirini ortaya çıkarır; sonra o zinciri kendi yapay sanatına aşılır.”

Demek eğer varoluştaki sonsuz nedensellik ve yararlılık (adalet ve hikmet) keşfedilse bu varlık ailesinin ebedilik ve mutluluk ile hamile olduğu gerçeği fikir ultrasonuyla görülecektir.

Altuncı Makam:

22. Ayet: “*Diriliş ve ahiretin delil ve belgelerinden biri de göklerin ve yerin yaratılması, sesleriniz ve renklerinizin değişikliğidir.*”

Bu 22. ayet, diyalektik varlık âleminden sekiz numune ile sekiz evrensel kanuna işaret ediyor. Şöyle ki:

1) Ayet numarası 22; harflerinin toplamı 66'dır.

2) Gökler (metafizik âlemler) ve yer (fizik âlem) diyalektiği yanında birlik ve çokluk diyalektiği de vardır.

3) Göklerin ve yerin yaratılması yaradılışın ilk temeli; insanların ses telleri ve yüz farikaları ise yaradılış ve kesret âleminin son noktası. İkisi de özel ilahî mühürler taşır; varlıkta hatta en çok dağılan noktalarda bile tesadüfe ve kaosa yer olmadığını bildirir.

4) İhtilaf kelimesi 1111 eder. “Elvan” kelimesi 88 eder. “Âlimîn” kelimesi 201 eder.

5) Ses, kulağa ve soyut manaya ve duyguya hitap eder. Renk, göze, somut nesneye ve akla hitap eder. Demek her şeyin bir karşı boyutu olduğu gibi dünyanın karşı kutbu olan ahiret de en az dünyanın varlığı kadar gerçektir. Evet, azap ve nimet gerçekleri birer evrensel yasadırlar. Her yerde, her âlemde bir iz ve sonuçları ve numuneleri vardır. Bu diyalektik kanuna karşı gelen kişi, 1’i kabul edip de sıfırı reddeden ilkel insana benzer.

6) İnsanlar kan gruplarında az farklarla birbirine denk gelecek şekilde yaratılmışlar ki, hem birbirine faydalı olsunlar hem de nesillerini kaliteli bir şekilde devam ettirsinler. Ya ses telleri ve yüz hatları da böyle olsaydı acaba aile ve sosyal hukuk çökmez mi idi?

7) Diyalektik süreç ve kesretin en geniş sahalarında özel İlahî mühürleri görebilmek için ilim ve araştırma gerektiğinden bu 22. ayette iş ilme ve âlimlere havale edilmiştir. Fakat 21. ayetin konusunda sade bir düşünce dahi yettiğinden ve ayetin konusu daha çok soyut gerçekler olduğundan emir tefekkür için idi. Evet ilim için ölçülebilir ve sayılabilir somut (niceliksel) veriler gerekir.

8) Ses ve renklerin kromozomlarda ve genlerde ayarlandığına işaretten ayetin harfleri baştan fezlekeye kadar, 46 harftir. Ve bütün ayetin 66 (Allah kelimesi ile eşit) harf olması yaradılışın Allah’ın somut rahmaniyet tecellisi olduğunu bildirmek içindir. Evet, O’nun soyut varlığı da diyalektik somut tecellisi de muhteşemdir.

Yedinci Makam:

23. Ayet: *“Dirilişin delil ve belgelerinden biri de sizin geceleyin ve gündüzleyin uykunuzdur. Sonra dirilip Allah’ın nimetlerini aramanızdır. Bu konuda dinleyip itaat eden bir toplum için nice ayetler vardır.”*

[Bu ayette de gece ve gündüz, uyku ve çalışma diyalektiği vurgulandığı gibi; ruh ve beden beslenme malzemeleri de dile getiriliyor. Şöyle ki:

1) Ruh soyut, sonsuz ve gizli malzemelerle beslenir. Bunun da tek yolu metafizik âlemle irtibat sağlamasıdır. Evet, insanın somut duygularının kapanmasıyla gerçekleşen bu soyut âleme geçiş yani uyku hakikati, ahiret âlemine açılan çok kanatlı bir penceredir.

2) Bu sonsuz âleme geçişin başka bir penceresi de, peygamberlerin o gayb âleminden vahiy almalarıdır. Gayet sahih rivayetlerle sabittir ki, Hz. Muhammed Kur’an vahyini alırken yarı uykulu bir duruma geçirdi. Bu ikinci nüktenin iki küçük işareti şudur: a) Bu ayetin numarası vahiy sürecinin tarihi olan 23’tür. b) *“Ve sizin geceleyin uyumanız”* cümlesi 19 harftir. Ki bu sayı vahyin sembolüdür.

3) *“Gece ve gündüz uyumanız”* ifadesi, varlık sisteminin çalışmasını gösteren bir anahtardır. Der ki, gecenin karanlığı veya gündüzün sıcaklığı gibi, en ufak bir değişimin tetiklemeyle bir âlem kapanıp başka bir âlemin açılması gibi; çok küçük bir tetikleme ile sibernetik varlık sistemi ahiret ve cennet çiçeği açacaktır.

4) “Sizin Allah’ın fazlından (doğal yapıdan ayrı) olarak beslenme imkânlarını aramanız” deyimi de dirilişin net ve açık bir belgeseli ve gözlemlenebilir bir yönüdür. Evet, tabiatta avcılık yapmaktan ekim işine geçmeniz, ekim işinden sanayiye geçmeniz bildirir ki; hayat kesintisizdir.

Ve her safhasında kendine uygun bir beslenme aracı bulur. Evet, odun bitince kömür başladı; kömür yetmeyince petrol devreye girdi; şimdi de petrol yetmiyor, güneş enerjisi devreye giriyor.

5) “Bunlarda dinleyip itaat eden bir toplum için nice belgeler vardır.” Evet, ibadet ve itaatle metafizik âleme bağlanan ve o maneviyat deryasından beslenen milyonlarca abid, salih, evliya ve ruhanî insan, Allah’ın, ahiretin ve ebediyetin canlı şahitleridirler.

Sekizinci Makam:

24. Ayet: “Allah’ın ahireti getireceğine dair delillerden biri de; Allah’ın size korku ve umut için şimşegi (elektriği) göstermesidir. Ve gökten su indirip, onunla cansız toprağı ihya etmesidir. Aklını kullananlar (riski yani fayda ve zararı hesap edenler) için bunda nice belge ve ayetler vardır.”

Bu ayette de haşre ve dirilişe delil olabilecek sekiz temel bilgi vardır:

a) “Allah size gösteriyor...” Yani mesela elektrik her yerde ve her şeyde var olduğu, fakat her zaman görünmediği gibi; varlık sisteminde de hatta her şeyde iyilik ve kötülüğe yarayan, dünya ve ahirete bakan iki farklı yön vardır.

b) Mesela elektrik artı-eksi uçlar olunca görünür. Mesela şimşek ve yıldırım ölüme sebep olduğu gibi hayata, rızka ve yeni bir bahara da sebep oluyor.

c) Ve mesela insanın korku ve umut arasında gidip gelmesi ve bu temel duygusunu din ile dengelemesi onun imtihan için dünyada olduğunu ve bu imtihanın da meyveleri ve ürünleri ancak ahiret pazarında olacağını bildiriyor.

d) “Ve peyderpey bir su indirir.” İşte sizlere göre kaos sayılan atmosfer hareketlerinin hikmetli bir sonucu olan yağmurun serpilmesi ve yayılması dahi gösterir ki, sizce kaos sayılan ölüm ve kıyamet de böyle bir rahmet yağmuru tarafından bahara çevrilecektir.

e) “Gökten.” Yani yer ve gök; aşağı ve yukarı; cansız ve canlı gibi zıtlar sayısız bir şekilde dünyanın ve şehadet âleminin karşı kutbu olan ahirete delil ve temeldirler.

f) Elbette bilirsiniz ki; canlılık su gibi başat bir sebep ile olmuyor. Çünkü canlılık sonsuz bilgi-işlem isteyen kasıtlı bir yazılım ve kaderdir; ancak sonsuz bir ilim ve kasıtlı müdahale ile olabilir. Dolayısıyla suyu bulur, kendimizi kıyametten kurtarırız gibi bir zanna kapılmayın.

g) Arapçada “fevt” tükeniş ve bitiş demektir. Mevt ise sadece durgunluk manasına gelir. Mevtin sayısal değeri 446’dır. Maddi hayatın kromozomlarda durgunluğuna remzeder. “Fevt” ise 486 eder. Demek Kur’an “O su ile (mevtinden sonra) ölü toprağı canlandırır” derken bu gizli biyolojik gerçeğe işaret ediyor.

h) “*Bunda aklını kullananlar için nice belgeler vardır.*” Akıl, varlığın ve olayların bu iki yönünü bilip riskli yönünü atlayıp karlı yönünü kazanma duygusu demektir. İlim, verileri görmek ve değerlendirmek demektir. “Zekâ” ise zihin keskinliği manasına gelir.

Bu ayet işari manada der ki: “Hayat bir dünya çölü gibidir. Din o çölü canlandıran bir su gibidir. Burada rekabet ve yarış vardır. Burada diken ve güller de vardır. Burada kazanmak ve kaybetmek de vardır. İşte kim aklını kullansa o, sonsuz bir hayat bulur; Hızır gibi yaşar; kim de aklını kullanmazsa veya yanlış kullansa, o korkulara ölümlere mahkûm olur; yerlerde sürünür.

Dokuzuncu Makam:

25. Ayet: “*Ahret ve haşrin delillerinden biri de gök ve yerin Allah’ın emriyle kıyam etmesidir. Sonra Allah sizi yerden çağırınca sizler hemen o emre itaat ederek çıkarsınız.*”

Ben bu ayeti tam tefsir edemiyorum. Çünkü bunda bilimsel kanunlara, hayatın yasalarına vurgudan daha çok Allah’ın emrine yani kanunlar üstü bir gerçeğe vurgu yapılıyor. Öyleyse biz de sadece bu emir gerçeğine bakmaya uğraşacağız ve emrin ne demek olduğunu anlamaya çalışacağız. Ve bu sonsuz bilinmez gerçeği anlamak için de yine bu ayetin 9 kelimesinden yardım almaya bakacağız.

1) “*Onun ayet ve belgelerinden biri de..*” Yani kâinatta ve varoluşta her ne kadar belli kanun ve kurallar geçerli ise de, o kanunlar üstünde Allah’ın bilinçli emir ve yönetimini gösteren nice ayet, mucize ve belge vardır. Varlık ve varlığın şah damarları olan bu kanunlar kör tesadüfün ve sağır maddenin sonucu değildir; sonsuz İlahî kudret tarafından seçilmiş ve onun sonsuz iradesiyle devam ettiriliyorlar.

2) “*En tekume*” (varlığın kıyam edip kabarması ve görünmesi..) Yani sonsuz dümdüz pasif ve görünmez ölçülmez bir enerji ve kuvvetin patlaması ve kâinat olarak kabarması, o sonsuz yetkinliğe sahip olan ilahî emrin bir tecellisidir. Emir olduğu için de hiçbir zaman kural ve kaide olmayacaktır, yani bilimsel olarak izah edilemeyecektir.

3) “*Sema*” (Yüksek gaz ve boşluk katmanları) Yani bu yoğun enerjinin kabarıp madde ve anti-madde, artı ve eksi olması; daha sonra bunların düzenli gaz bulutları olması; ve farklı galaksi ve güneş sistemlerinin oluşması için aralarının açılması, yine o sonsuz ilahî emrin bilinçli müdahalesiyedir. Mesela bu gaz katmanlarından biri olan atmosferimiz; kimyevî oranları ile, denge ve işlevselliğiyle, fizikî oranlarıyla adeta madde olmaktan çıkıp canlıları koruyan bir ruh ve nefes oluyor.

4) “*Yer..*” Evet, sonsuz olabirlikler içeren bu dağınık gaz kütlelerinin bilinçli ve faydalı oranlarda yoğunlaşmış güneş ve gezegenler olması sonsuz bir kudret, izzet ve ilim ile ancak olabilir.

Bizim beşiğimiz olan yeryüzü kimyevî oranları ile, coğrafi biçimleri ile, manyetik yapısıyla, güneşe olan mesafesinin harikasıyla, büyüklük ve küçüklük oranıyla, özellikle su ve canlıları ile adeta bir cennet gibidir. Evet, canlılık için bu güzel beşiği böyle özene bezene süsleyen bir rahmet ve ruh elbette dirilişi ve ahireti daha kolay yapacaktır.

5) “*Onun emriyle..*” Mesela devletlerde para ve devletin yetkinliği, mevcut yasalar üstünde ekstra bir iradeyi gösterir. Evet, emir kelimesinin 241 etmesi; lira ve dolar kelimelerinin de 241 etmesi bu manevî güce ince bir letafet katar.

6) “*İza..*” Zaman, süreç teolojisi, varlığın geçmiş ve gelecek koordinatlarının ifadesi...

7) “*Allah sizi çağırınca..*” (Deaküm) Allah’ın çağırması süreçler içinde olduğundan ani ve beşeri bir çağrı gibi anlaşılmalıdır. Mesela Firavuna karşı Musayı çağırması. Bu süre ancak 135 ayetlik Taha suresinde özetle anlatılıyor. Ki, “*Sizi çağırınca*” kelimesinin sayısal değeri 135 ediyor. (Geçen hafta bu sure ile ilgili tefsir notlarımızı hatırlayın.)

8) “*Yerden bir davet..*” Yani Allah’ın emri bizim dillerimiz gibi belli seslerden ibaret değildir. Onun emri, yerin hububatı yeşerme yazılımı gibidir. Aslında bu emrin asıl kaynağı Allah’ın iradesidir; fakat yerin karnı insanı doğurmak isteyince adeta “*Yerden bir çağrı*” oluyor.

9) “*Sonra sizler beraber çıkarsınız.*” İşte size misal: trilyonlarca bitki ve hayvanın baharda, toprak içinden birden çıkıp dirilmeleridir.

Bu son cümlenin sayısal değeri 2452’dir. Bu sayıların toplamı ise 13 ediyor. Bu 25. ayetin harfleri ise 65 (13×5) ediyor. Bu 13 sayısı ise özel iradenin, determinizmin üstünden ekstra müdahalelerin sembolüdür. 13. Sure ile ilgili tefsir notlarına bakınız. (Vahiy ve Medeniyet adlı kitabımızda bu notlar basılmıştır.)

10. Delil: Bu gelen 26. ve 27. ayetlerin mealidir:

26. Ayet: “*Metafizik âlemlerdeki ve fizik dünyalardaki bütün bilinçli ruhlu varlıklar Allah’ındır ve Ona bağıdırlar; Ondan besleniyorlar.*”

Bu 26. (13×2) ayetin “*kānitun*” kelimesi 607 ediyor. Olağanüstü bir kaderin varlığına remz ediyor.

27. Ayet: “*Yaratma modellerini (canlıları) yapan sonra onları tekrarlayabilen (diriltebilen) tek kuvvet Allah’tır. Ki ikinci tekrar Onun kudreti açısından daha kolaydır. Çünkü ne (göklerde) metafizik âlemlerde ve ne de yerde (fizik âlemde) Ona örnek olabilecek hiçbir şey yoktur. Çünkü o sonsuzdur ve sonsuz bir olur. Dolayısıyla yüce sonsuz bir misal ancak Allah’ındır. O Azizdir (sonsuz kudret ve yetkinliğe sahiptir.) Fakat yaratırken belli hikmetler için sınırlı ve ölçülü yaratır. Yani izzetiyle beraber hakimdir.*”

Bu tefsir notlarının baş kısmında ele alınan 11. ayet ile bu 27. ayet kelime bazında birbirlerine benziyorsa da, manaları farklıdır. Manaları ve cümle dizaynları farklı olduğundan, anlamsız kuru bir tekrar var denilemez. Aralarındaki bariz fark da şudur:

11. ayet, dünyada başta yaratılan mükemmel modellerin hayatın mucizevî yapısı çerçevesinde iade edilmelerini, yenilenmelerini ve daha sonra Allah’ın katı ile ifade edilen gayb âlemine malzeme olarak gönderilmelerini bildiriyor. Bu 27. ayet ise, bütün varlığın ve bütün dünyanın mükemmel bir sistem olduğunu; daha sonra Cenab-ı Hakk’ın ahiret âlemlerinde bu sistemi iade ettiğini, dirilttiğini söylüyor.

Ve ahiret âlemi imtihan ve esbab dünyası olmadığından; orada hikmetten ziyade kudret ve izzet iş gördüğünden bu varlık sisteminin yeniden iadesi ve diriltilmesi Allah için daha çok kolaydır, diye ayet cümleleri dizilişleriyle açıkça ifade ve isbat ediyor.

Evet, baştaki yaradılış da, o yaradılışın iadesi ve yenilenmesi de sonsuz kudret ve izzete sahip olan Cenab-ı Hakka mahsustur. İşte eğer insan bu kopmaz sonsuz hakikatten koparsa, Allah'a iman ve ahirete iman ile ifade edilen nokta-ı istinad ve nokta-ı istimdadı yitirirse kendini yokluk cehennemine atmış olur.

Hulasa: Allah bütün varlık sisteminin ruhu, bilinci ve gerçek sahibi olduğundan hikmeti gereği nasıl tecelli ederse, o varlık güzel olur, nimet olur; rahmet olur. Hani bir kitap var: “Her şey olabilir.” Bu kitap sözünde durmayan siyasilere hiciv için yazılmıştır. Yani sözünde durmayanlar her türlü kötülüğü yapabilir. Fakat Allah gerçek varlık ve gücü temsil ettiği, gerçek varlık da hak, doğru ve hayr-ı mutlak olduğu için o nasıl yaratırsa yaratsın; onun bütün mahlûkatı ve âlemleri güzeldirler, nimet ve rahmettirler.

Demek eğer bir insan bu varlık âleminin gerçekliğinin dışına çıkabilse, başka bir tabir ile şeytanlaşsa, varlık sarayında hiçbir nimet, hiçbir güzellik, hiçbir rahmet ve şefkat yoktur, dese onun ahireti ve ebediyeti ve hayatın nimet oluşunu inkâr etmesini anlayabiliriz.

Fakat sade insan olan birinin varlık âlemine karşı böyle bir iftirada bulunmasının kabul edilebilir bir izahı olamaz. Böyle biri için, ancak içine şeytan girmiş deriz. Ona: Önce aklındaki şeytanı bu 27. ayet ile çıkar; sonra 27 bölümlük İsanın manevî kilisesine gir; ruhunun içindeki şeytanı kov; ve var kuvvetinle bu varlık ve nimet sofrasına kon; beslen ki, yokluk Cehennemine yuvarlanmayasın.

Bir Not: Başta sadece bu 9 ayetin gösterdiği 9 makamı yazmayı düşünüyordum. Fakat konu ile bölünmez bir bütünlük arz eden diğer 8 ayeti de yani 17 ayetin tefsirini yazmış olduk. İnşallah bu notlar, bizim için farklı bir âlemin varlığına intikal etmeye sebep olur; küçük, dar dünyamızı genişletmeye vesile olur.

19. 11. 2010
Bahaeddin Sağlam

Hayat ve Ölümün Kanuniyeti: Bir Ayetin (36/12) On İki Mucizesi

1) Daha önce Yasin suresinin bağlantılarının ve noktelerinin açıklaması olarak 200'e yakın mucizelik noktelerini yazmıştım. Bu gece, hayatın ve ölümün bir kereye mahsus olmadığı, sürekli tekrar edilen evrensel bir kanun olduğunu düşünürken baktım, bu ayet değişik mana katmanları olarak adeta kaynıyor.

2) Daha önce, Hind geleneğinden ve çok değerli bir düşünür olan Rene Guenon'un kitaplarından bu hayat ve ölüm döngü ve devirlerinin 36 bin senede yenilendiğini okumuştum. İlginç bir tevafuk ki, geçenlerde antropolojik bütün araştırmalar, insanlığın 3600 senede bir değiştiğini gösteriyor, diye okumuştum.

3) Konumuz olan ayetin (36/12) tam meali şöyledir: *“Biz evet biz, ölüleri diriltiyoruz. Onların gelecekleri için önceden yaptıklarını yasa olarak yazıyoruz. Eserlerini de yazıyoruz. Ve biz her şeyi İmam-ı Mübin'de saymışız.”* Bu noktede meal olarak dikkat etmemiz gereken beş ince sır var:

a) Normalde ayet *“Biz her şeyi sayıp, ölülerin yaptıklarını ve eserlerini yazıyoruz, sonra onları dirilteceğiz”* şeklinde ve tertibinde bir meal olması lazım iken, sıralama tam tersi olmuş. Çünkü bu olaylar bir kere olup biten şeyler değildir. Her zaman tekrarlanan birer kanundurlar. Kanun olunca da ayetin mevcut düzeni, olması gereken şekilde olmuştur. Daha sonra bunun inceliklerini göreceğiz.

b) Arap ve Sami dil etimolojisini bilenler, hemen farkına varabilirler ki, *kitab*et yasa niteliğinde olan yazılar demektir. Ehl-i Kitap da kutsal ve dini bir yasa üzere düzenli yaşayanlar demektir. İsterse, kutsal kitapları mevcut olmasın. Kur'anı dikkatle inceleyenler, *“Allah bunu yazdı”* kalıbının daima ilahî evrensel bir yasanın ifadesi olduğunu görürler ki, bunlardan üçü çok önemlidir.

- *“Ben ve peygamberlerim üstün geleceğiz”* diye Allah yazdı. (Yani sonsuz ve kutsal değerler sonunda daima üstün olurlar. Çünkü doğa, sonsuz ve kutsaldır.) Mücadele, 21
- *“De ki, Allah'ın yazısından başka bize musibet gelmez.”* [Allah yazmışsa, demek o şey sonuç itibari ile hayırlıdır; musibet değildir.] Tevbe, 51
- *Allah özellikle Yahudilerin üzerinde hayat yasası olarak göçü yazmasaydı, çok azap çekerlerdi.* (Haşır, 3) (Sosyologların kulakları çınlasın!)

c) İnsanoğlu, gelecek nesiller için maddi ve manevi yasalar bırakır. O yasalar gelen nesillerin birer ruhu olurlar. Bir de insanoğlu *eserler* bırakır. Bunlar da gelen nesillerin inanç ve kalbi ve özellikle kültürü olur. Onun için ayet eserleri ayrıca zikretmiştir.

d) *“Her şeyi tek tek saymışız”* gibi bir önerme, sibernetik ve dijital ikili sistem bulunmadan önce pek anlaşılabilir bir önerme değildi. Fakat şimdi her şey ve her olay öyle var olduğundan artık, *“Sayılmayan bir şey, var olamaz”* diye bir kuralı, hem de ilmî ve teknik bir kuralı notlarımıza yazabiliriz.

e) Bu sayım deposundan en önemlisi, DNA kayıtlarıdır. Sonra beyin kayıtlarıdır. Sonra moleküler bilgi birimleridir. Çekirdeklerdir. Geçmiş-gelecek zaman ve sürecin yazılımlarıdır. Evet, biz bir yazılımdık. Somutlaştık ekrana geldik. Ve gelişerek, yani geriye asla gitmeyerek bu hayat ve memat kanunu devam edecektir. “ İmam-ı Mübin içinde” mealindeki kelime 10 harftir. Ondalık yazılıma bir atıftır. İkili yazılım ise, o hep vardır. “İçinde” mealindeki kelime 90 eder. Doksan senelik ömürde, 9 aylık embriyo’da 900 senelik çağlarda o yazılım ve yaradılış daima var olmuştur.

4) “Biz ölüleri hep diriltiyoruz” mealindeki ayet 17 harftir. Çok muhterem ve değerli Niyazi Beki Hocamız, yüze yakın delil ile sosyal dönemlerin 17’li periyotlarla nasıl dirildiğini çok net bir şekilde ispat etmiştir. İşi ona havale edip burada konumuza döneceğiz. Ayrıca 17. Sure ve 17 nolu Risale-i Nurlar evrensel diriliş ile ilgili çok çarpıcı bilgiler içeriyorlar, diye hatırlatmak iyi olur.

5) Bu ayet 61 harftir. Hz. Muhammed’in güneş takvimine göre 61 yaşına bakar. Ve onun yaşamının başta Araplar olmak üzere insanlık için bir hayat olduğunu gösteriyor. Ayrıca 610’da vahyi almakla insanlığa tam bir hayat verdiğini gösteriyor.

6) Ayetin ilk cümlesinin sayısal değeri 775’tir. İslam’ın Emevilerle öldüğüne, sonra Abbasiler ve Türklerle dirildiğine işaret eder.

7) “Biz ölüleri diriltiyoruz” mealindeki cümle işarî manası ile biyolojik bedenlerin ve sosyolojik yapıların aslında bir ölüm olduğunu, onları diriltmek ve canlandırmak için biz onları yeniden canlandırıyoruz, manasına gelir ki, özellikle Arapların ve Türklerin ölümleri ve tarihten silinmeleri daha güçlü ve daha canlı bir şekilde yeniden yaratılmalarına sebep olmuştur. Bu ontolojik ve tekrarlanan biyolojik ve sosyolojik faktörlerin çeşitliğine işareten ayet “Biz yapıyoruz.” diyor.

8) “Biz onların önceden yaptıklarını ve eserlerini yazıyoruz” mealindeki cümle, 1427 ediyor ki, yeni bir çağın başlangıcıdır. Avrupalılar, Hıristiyanların daha önce yaptıklarına dayanarak yeni bir Avrupa ortaya koydular. Fatih ise İslam’ın birikimine ve eserlerine dayanarak Osmanlı medeniyetini canlandırdı.

Zarif bir tevafuktur ki; *ölüler* kelimesinin sayısal değeri 487’dir. “Biz yazıyoruz” kelimesinin değeri de 478’dir. Arada dokuz fark var. Demek istiyor ki; ölmeniz ve yazılımınız ve yaşamınız yasa olarak ana karnındaki 9 aylık süre gibidir. Bir süre, soyut yazılımı somutlaştırdığı için ona canlanma denilir. Serbest soyut bilgiyi de somuta münhasır bıraktığı için ona ölüm denilir. Fakat bu somut hal yazılım kadar değerli değildir.

9) Bu 12. ayet, Avrupa’nın Haçlı Seferleriyle öldüğünü yani İseviliği terk ettiğini ve İslam dünyasının da hem Haçlı seferleriyle, hem Moğol istilasıyla öldüğünü gösteriyor. Fakat bu ölümler yeni bir diriliş içindi.

Mesela; size garip gelebilir. Ama Osmanlı aslında 31 Mart 1909 tarihindeki ihtilal ile öldü. Hicri fark ile 1927’de Osmanlı’nın redd-i mirası edildi. 12 sene sonra İsmet İnönü, geri adım atmak istedi. Fakat olmadı. 12 sene sonra Adnan Menderes’e nasip oldu. 12 sene sonra da 1964’te Süleyman Demirel’e nasip oldu. İnşallah 2012’de bu millet tam hürriyete ve demokrasiye geçer, yeni bir diriliş olur. Kimse ölümden korkmasın. Çünkü Kilisenin yanlış anlamaları olmasaydı, modern Avrupa doğmazdı. Moğol istilasının 12. asırda getirdiği ölüm

olmasaydı, Osmanlı-İslam medeniyeti var olmayacaktı. Yani *tam dirilmek için çekirdeklerin çatlaması gerek.*

10) “*Ölülerin daha önce yaptıklarını yasa olarak yazıyoruz*” mealindeki cümlenin içinde *daha önce yaptıkları* kelimesinin sayısal değeri 195’tir. Meryem suresinin başındaki kesik harfler olan “*kâf, hâ, yâ, ayn, sad*” harflerinin sayısal değeri de 195’tir ki, bu harfler, Zekeriya, Harun, Yahya, İsa ve Sad (rahmet) olan Hz. İbrahim’e bakıyor. Bu peygamberlerin hayatlarının birer diriliş yasası olduğunu gösteriyor. Geniş izah için Meryem suresi ile ilgili tefsirimize bakınız.

11) “*Biz ölülerin daha önceden yaptıklarını ve eserlerini yazıyoruz. Ve biz her şeyi İmam-ı Mübin’de saymışızdır*” mealindeki ifade 2143 eder ki, çok belirtilerden bir nevi kıyamet tarihidir. Ayetin başındaki cümle sayılmamıştır. Çünkü bu son cümleler, o baştaki cümlenin açıklamasıdır. Yani birileri Allah ölüleri nasıl diriltir, diye sorsa işte cevap “Onların yaptıklarını ve eserlerini (mesela DNA kayıtlarını) birer yasa yapıyor. Ve her şeyi, her yasayı ikili sibernetik sistemde kayıt altına alıyor ki; bu işin en geniş bir uygulaması 2143’te olacaktır. (Ancak Allah geleceği gerçek bir şekilde bilir.)

12) Geçenlerde TRT’de Antakya’daki ilk Havariler ile ilgili bir belgesel vardı. Bazı arkadaşlar böyle bir şey tarihte yok, dediler. Ben; hayır, bu olaylar tek bir tarih vakıası değiller ki, şüpheye düşesiniz. Bunlar birer sosyal ve dinî kanunlardır. Çok kere gerçekleştiği için tarihen anlatılanlar birbirine girmiştir. Mesela Havariler örneği, İslam tarihinde *İslam şeriatı, tarikati ve hakikati*, başka bir tabir ile fıkıhçılar, tasavvufçular ve Nurculardır. Şehrin tepesinden gelen ve bu elçilere inanın diyen zat Başbakan Adnan Menderes’tir ki; Yasin suresinin 27. ayetinde, dindarlığından dolayı öldürüldüğüne işaret var. (27 Mayıs’ın karanlık günlerini hatırlayın.)

Ayrıca Hz. İsa 12 havari ile, Hz. Musa 12 sıpt ile, Hz. Muhammed 12 mezhep ve tarikat ile ebedî bir şekilde dirildiler. 36. sure olan Yasin’in evrensel manasını 3600 sene olarak gösterdiler. Onlara selam!

***